

Огляд культурно-освітнього життя українців у Боснії (1890-1990)

Українська меншина відчувала потребу *плекання рідної культури* протягом всього періоду перебування у Боснії. Тому вона засновувала культурно-освітні товариства при яких утворювались звичайно музичні, драматичні, танцювальні і літеральні гуртки. Вони давали можливість іммігрантам легшої адаптації до чужого культурного оточення, а пізніше, їхнім насадкам стали крайньою необхідністю за для збереження національної ідентичності. Хоча діяльність і розвиток українських культурно-освітніх товариств були обмежені групою несприятливих політичних, економічних і культурних факторів, вони проіснувала аж до початку 1990-років. Це був результат упертої праці і незбагненно великого ентузіязму частини прибічників української групи.

За збереженими історичними матеріалами дізнаємося що у Боснії були засновані наступні українські культурні-освітні Товариства: а) в період аустроугорської управи до 1918 року - Руська читальня товариства Просвіта (1909 р.) у Прняворі; Читальня у Камениці (1912 р.); Український кружок (пізніше Рада) у Сараєві; б) в період Королівства сербів-хорватів-словенців (від 1929 р. Югославія) 1918-1941 р- Аматорський гурток у Прняворі (1919 р); Руське народне просвітне Товариство у Козарцю (1928); Філії Українського Товариства Просвіти з Загребу у Прняворі (1934 р.), Штрбцях (1934 р.), Муїнцях (1934 р.) Баня Луці (1934 р), Старій Дуброві (1934 р), Козарцю (1934 р), Хорвачанах (1935/36 р), Гаєві (1935/36 р), Камениці ( ); Українська Матиша (1935 р.) у Баня Луці; Читальня ім. Маркиана Шашкевича у Козарцю (1935 р); Українська читальня у Прняворі ( ).с) в період соціалістичної Югославії - Культурно-просвітне товариство ім. Тараса Шевченка у Прняворі (одиноке, що існувало напередодні війни а продовжило працю); Культурне Товариство ім. Богдана Лепкого у Лішні; Культурне Товариство ім. Івана Котляревського у Хорвачані; Культурне Товариство Українець у Деятині; Культурно-мистецьке товариство Братерство у Тернополі коло Козарцю; Культурно-мистецьке товариство ім. Тараса Шевченка у Баня Луці (1966 р.) і Сімейний октет Гимони на Вучіяку коло Прнявору (1990 р). Після Другої світової війни українські культурні гуртки існували ще у Прієдорському повіті (у селах Якуповці, Козаруша і Марічка) і Дервенті з філією у Календеровцях.

¹ 15.11.1937 року влада Вербаської Бановіни заборонила діяльність Просвіти на своїй території. Заборона пізніше скасована та філії відновили працю.

З числа вищеперелічених культурних товариств у період 1945-1990 р., лише Культурно-мистецьке товариство ім. Тараса Шевченка з Бая Луки та Культурно-освітнє товариство ім. Тараса Шевченка з Прнявору діяли від свого заснування аж до кінця вказаного періоду. Інші сільські Товариства не існували довго. Культурне Товариство Українець з Девятини перестало існувати у 1978 році.

Однією з улюблених форм культурної активності українських товариств у Боснії була інсценізація драматичних творів. Товариства ставили такі п'єси: Сватання на Гончарівці 1919 р. у Прнявору, Верховинці 1921 р. у Прняворі, Наталка Полтавка, Сава Чалій і невільники (до 1926 р.) у Прняворі, Невільники 12 липня 1933 р. у Лішні, Пташка щастя і Свідки 21 вересня 1934 р. у Камениці, Заручини по смерті 3 липня 1934 р. у Козарцю, Святання на Гончарівці 12 липня 1936 р. у Хорвачанах, Трьох до вибору 4 жовтня 1936 р. у Муїнцях, Турецькі старости 12 липня 1936 р. у Лішні, Галя 18 жовтня 1936 р. у Штрбцях, Фесько Ганджа Андибер 31 травня 1936 р. у Муїнцях, Арендар в клопоті на день Великодня 1936 і 13 січня 1937 р. у Гасві, Правдиве богацтво 24 січня 1937 р. у Прнявору, Правдиве богацтво 9 січня 1937 р. у Хорвачанах, Слово як горобець і Мертві воскресають 8 серпня 1937 р. у Штрбцях, У тієї Катерини 1937 р. у Камениці, Різдвяна калина на Маланчин вечір 1939 р. у Прняворі, Украдене щастя 1946 р. у Хорвачанах, Святання на Гончарівці у Лішні, Безталанна 1957 р. у Прняворі, Данило чарівник або урятоване супружя 1960 р. у Лішні, Невільник 1967 р. у Девятині, Поворот з Чернігова і Чорт не жінка 1968 р. у Девятині, Маруся Богуславка (1968 р.) і М'яти наймичка (1968 р.) у Прняворі, Чорт не жінка 1971 р. у Девятині, Гануся (1971 р.) Пошилися в дурні (1971 р.) і Тихоморський рай (1971 р.) у Прняворі, Іван Сірко (1971 р.) у Бая Луці, Тарас Бульба (1972 р.) у Бая Луці, Вечорниці (1973 р.), Я забув (1973 р.) і Скампало (1973 р.) у Прняворі, Чудотворний цвіт (1973 р.) Запорізьська Січ (1973 р.) у Бая Луці, На першій гулі 1974 р. у Тернополі (Козарац), Ой, не ходи Грицю (1974 р.) у Бая Луці, Пісня Вірності (1974 р.) у Прняворі, Сорочинський ярмарок (1980 р.) і Танго для тебе (1983 р.) у Бая Луці.

Режисерами вище перелічених п'єс були: суддя Микола Брояківський (Прнявор), Євгенія Свідерська (Прнявор), Андрій Яремусь, Сергій Горбачевський, Михайло Степчишин, Антін Івахнюк, Ольга Колішійка (українські студенти з Загребу), священики о. Олександр Біляк (Прнявор) і о. Любомир Рамач (Девятина), столяр Ілярко Стасюк (Хорвачани), Омелян Мельник (Прнявор), кравець Вячеслав Семак (Прнявор), кравець Левко Приймак (Прнявор), службовець Павло Головчук (Бая Лука), вчитель

Василь Стрехалюк (Баня Лука) і професор Юрій Шерегі з Братислави.

Найкращою формою гуртування українців у Боснії під час соціалістичного режиму були вечорниці під назвою український баль . На тих забавах панувала українська національна атмосфера, яку створювали культурно-мистецькі товариства з фольклорними виступами і співом, українська музика і українські національні страви. Традиція їхнього організування почалася у Баня Луці 27 листопада 1974 року, а закінчилася у Прняворі 9 лютого 1991 року.

Крім фольклору, пісень і п'єси, українські культурно-освітні товариства у Боснії намагалися розвивати інші форми діяльності. 1966 року Культурно-освітнє товариство ім Тарса Шевченка з Прнявору видало збірку УКРАЇНСКІ НАРОДНІ ПІСНІ. Культурно-мистецьке товариство ім. Тарса Шевченка з Баня Луки видало першу українську грамофонну платівку з українськими піснями у Югославії. 1987 року зроблено документальний фільм Шевченко (12 хвилин) про українське Товариство з Баня Луки. У фільмі записані репетиції ансамблю, виступи, гастролі протягом 20 років діяльності.

У рамках українських культурних товариств і Церкви у Боснії завжди були члени, котрі писали поезії, прозові твори, або різні тексти на культурні та історичні теми. Це були: о. Михайло Черняк, о. Олександр Біляк, Петро Шлапак, д-р права Євген Біленький, о. Григорій Прекрасний, Василь Семак, Іван Гайдукевич, Василь Мельник, Антін Гралюк, Теодор Курман, Петро Мірецький, Роман Лаврів, Олекса Лаврів, Євген Кулеба, Василь Стрехалюк, Богдан Ліський, Микола Каган, Симеон Музичка, о. Михайло Юриста, о. Михайло Планчак, о. Зиновий Шагадин, о. Петро Ситник, о. Ярослав Лешешин...

Крім них про українців з різних аспектів писали і деякі автори, які не жили у Боснії. А саме: ЧСВВ Йосиф Яродський, о. Леонтій Кунецький, Євген Мацях, о. Роман Мизь, Михайло Ляхович, о. Михайло Фірак, Володимир Нота, Гавриїл Такач, Володимир Костелник, Славко Бурда, д-р Янко Шімак, д-р Тамара Токар, д-р Микола Литвин, кандидат історичних наук Іван Патер, д-р Степан Мовчан, О. Горбач, та інші.

З числа вищеперелічених авторів були і такі що надрукували книги, а саме: Микола Каган **УКРАЈІНА, Narod, istorija, kultura, privreda, politika 1939** р. у Баня Луці; Слава Біленька Буквар 1957 р. Сараєво; Слава Біленька і Василь Стрехалюк Рідна мова: Михайло Ковач і Іван Терлюк Мости, 1978 р., Сараєво; Василь Стрехалюк і Михайло Ковач Вінок, 1986 р. Василь Стрехалюк Зоря і Позакласне читання 1989 р..

Щодо інших культурних заходів, потрібно згадати, що були спроби

видавання часописів і календарів у Боснії українською мовою. У березні 1935 року о. Григорій Прекрасний з о. Василем Стрільчиком і о. Григорієм Крижановським почали видавати Православній Місіонарській Вістник для всіх бажаючих правди і люблящих Христа (Циклостилом у баянській сербській митрополії). Грекокатолицька церква видавала Ювілейний Календар у Дервенті 1940 і 1941 року. 1966 року почали транслювати передачі українською мовою по Радіо Баян Лука. Передачі с початку тривали 15, потім 20, а пізніше були продовжені до 30 хвилин кожної другої неділі.

Культурну діяльність українців у Боснії у періоді 1945 до 1990 року координували такі організації: 1946 р. Українська народна рада; 1951 р. Союз українських товариств у Баян Луці; 1965 до 1968 р. Регіональна українська рада Баян Лука; 1968 до 1980 р. Регіональна рада народностей боснійської країни Баян Лука; 1980 до 1985 р. Комітети при Общинських організаціях Соціалістичного Союзу Трудового Народу Боснії та Герцеговини (колишня організація Народний фронт) і 1989 р Координаційний комітет для питань міжнаціональних відносен при Міжобщинській конференції Соціалістичного Союзу Трудового Народу у Баян Луці.

Об'єднуваня та координація праці українських культурно-освітніх товариств у Боснії завжди наштовхувалося на великі труднощі і частково були вирішені у період з 1965 до 1980 року. Регіональна українська культурна рада поставила собі за мету: щоб у всіх початкових школах, де живуть і де є українські діти, організувати навчання рідної мови і щоб для цього підготувати необхідні кадри, приготувати програми і підручники; щоб Радіо Баян Лука вело передачу українською мовою; щоб у всіх містах і селах заснувати і активизувати українські культурно-освітні товариства; організувати семінари української молоді кожного року у Боснії, Хорватії і Воєводині; щоб зав'язати контакти з подібними інституціями і організаціями українців у інших республіках і автохтоних краях для спільної діяльності і допомоги кадрами, підручниками, пресою, тощо. Проте, все це не подобалося комусь з тих, хто впливав на політику у регіоні і республіці. Так що у 1968 році Регіональна українська культурна рада повинна була змінити назву на Регіональна рада народностей і у своїх завданнях передбачити опіку про циган, італійців і чехів, які жили у тому регіоні. Але, однак через дванадцять років регіональна влада скасувала Раду.

У Боснії встигли провести всього чотири семінари української молоді: 1966 року у Прняворі (другий у Югославії), 1971 року на горі Козарі, 1976

року у Бая Луці (дев'ятий у Югославії) і 1979 року у Челіншо (дванадцятий у Югославії).

Відбулося п'ять оглядів творчості українських культурно-мистецьких товариств під назвою Червона калина: 1976 і 1977 року у Бая Луці, 1978 року у Тернополі, 1979 року у Прняворі (виступили перший раз з українськими товариствами також циганське, чеське і італійське товариства) і 1980 року у Бая Луці. Пізніше ця маніфестація творчості українських товариств під впливом політики, що її проводила місцева влада, мусила перерости у Огляд творчості народностей Боснії та Герцеговини. Таких оглядів відбулося шість: 1981, 1982, 1983, 1984, 1985 і 1987 року.

Таким чином, аналізуючи все те, чого досягла на ниві культури нечисленна українська національна група у Боснії до 1941 року і в період з 1945 до 1990 років, можна констатувати, що всі результати здобуто виключно за рахунок зусиль ентузіястів. Між двома світовими війнами керівниками філій Провіти були: Максим Війтюк у Бая Луці, о. Михайло Костюк, о. Евстахій Легенький і Григорій Баршевський у Козаршо, Іван Гайдукевич, Петро Бортник, о. Василь Віктор Стрільчик у Хорвачанах, Ярослав Фарина, Василь Микитишин, Ілько Гимон і Стефан Свідерський у Прняворі, Петро Шлапак, Василь Маланчук і Василь Фаріон у Штрбцях, Петро Яловий у Старій Дуброві, Василь Мельник і Дамян Бучак у Муїнцях. Керівниками Української Матици у Бая Луці були: Микола Чаус, Микола Каган і Іван Бондаренко, Керівниками Української читальні були: о. Григорій Біляк, Михайло Музика і Василь Кулеба. В період соціалістичної Югославії прняворським КПТ ім. Тараса Шевченка керували: Вячеслав Семак, Омелян Мельник, Левко Приймак, Іван Сваток, Павло Руна, Зиновій Семак, Володимир Брелак, Зиновій Бик, Ромко Закалюк, Богдан Ліський, Олександр Кривінський та інші. У Бая Луці багато робили Микола Каган, Петро Бобрик, Іван Петюх, Павло Головчук, Василь Стрехалюк, Іван Бачинський, Євген Павлишин... У Тернополі вся культурна активність Товариства Братерство була організована Семеном Музичкою.

Серед ентузіястів особливе місце займає Іван Сваток (1931-помер 27 жовтня 1993 р. у Прняворі). Він як директор Народного університету у Прняворі та депутат культурно-освітнього віча Скупщини (парламенту) Боснії та Герцеговини робив все можливе щоб покращити положення української меншини у республіці. Під його керівництвом прняворське КПТ ім. Тараса Шевченка досягло особливий розквіт. Але, його успіхи в прняворському КПТ ім. Тараса Шевченка, стали підставою звільнення з посади директора Народного університету, звідки він міг позитивно плив-

ити на працю товариства. Незабаром він тяжко захворів та пішов на пенсію, але хоч і у тяжкому стані давав корисні поради молодим активістам у КПТ ім. Тарса Шевченка.

Про організований розвиток української національної свідомости у рамках культурних товариств у Боснії за 45 років соціалістичної влади не могло бути мови. Національну свідомість одинаків, які були у керівництві товариств, треба, перед усім, завдячити вихованню родичів, (якщо вони були старшими і пам'ятали активність українських товариств напередодні Другої світової війни), також малочисленій літературі з Заходу, (що різними каналами пробивалася до Югославії), грекокатолицьким священикам старшої генерації і семінаристам Української папської малої семінарії з Риму, де українців з Боснії було гарне число.

Через те, що українцям з Боснії не дозволялося мати офіційні контакти з культурними установами на Україні і одержувати кадрову та іншу допомогу, навчати там своїх студентів мові, музиці, фольклору та танцям, вони могли спиратися тільки на своїх земляків у Хорватії або Воєводині. Але й вони довго не мали контактів з Україною. З цієї причини досягнення югославських українців на ниві розвивитку рідної культури не могли бути великими.

Джерела і література:

Архів грекокатолицької церкви у Прняворі,

Вістник Українського Товариства Просвіти у Загребі (1936-1939 рр.)

Врбаске Новине, Баня Лука,

Глас, Баня Лука,

Ляхович Михайло, Хресна дорога українців Боснії, Ужгород, 1993.,

Нова думка, Вуковар

Ослободене, Сараєво,

Рідне Слово, Дяково,

Стокови, ., Марти, М. Националне маине у угославиин, Београд, 1953.,

Український клич ч.1., Загреб, 1934 р.

З життя боснійських українців у Торонту

До перед шість років боснійські українці масово збиралися коло своїх церков на празник Царя Христа у Бая Луці, Петра і Павла у Лішні, Священомученика Йосафата у Церовлянах, на Чесного Хреста у Тернополі біля Козарцю, Преображеніє у Прияворі і на Успеніє Пр. Д. Марії у Девятині. Тоді вони і не догадувалися що в майбутньому будуть зустрічатися там десь далеко, за океаном, у Канаді... Проте, не їхньою волею викликано війну у Хорватії а потім у Боснії, яка все перемінила. Їхні церкви-святині і їхнє життя стали об'єктами посягання якихсь їх кровожирливих сусідів, бажаючих чим більшого етнічно чистого життєвого простору для своєї загроженої нації . Так добродушним українцям грекокатоликам виразно показано що вони і після сторічного перебування тільки небажані суборендарі на тих просторах. Це їм тоді збудило біль аж до дна душі. Вони врятовуючи свої голови і людську гідність дійшли порожних рук у багато держав Європи, ЗСА, Австралію і Канаду яка їх найбільше і найкраще прийняла.

Перші українці-біженці з Боснії прибули у Торонто 12 травня 1993 року. Були це Стефан Слабий і Франьо Сагайдак з Тернополя біля Козарцю. З того часу число боснійських українців постійно збільшувалося. У багато випадків це результата допомоги д-р Сергія Накловича у Відні і Євгена Дувалка, виконавчого директора Канадійської Української Еміграційної Служби у Торонту. За спонсорством цієї установи тільки у Торонто прийшло 150 боснійських українців а є вже оформлені спонсорства за ще 70 які чекають у Сербії і інших європейських країнах.

Завдяки існуванню численішої української групи у Канаді, боснійські українці початкові труднощі, незручність і шок в основному легше побоюють та їм раніше трапляється нагода займатися і суспільними активностями.

У Торонту ще в серпні 1992 року на ініціативу бізнесмена Антона Грубого, народженого у селі Хорвачани біля Приявора 1933 і з 1958 року у Канаді, заснована Комісія Допомоги Українцям колишньої Югославії при Централі Суспільної Служби Українців Канади. У комісію увійшли: Антін Грубий, Володимир Семчешин, Марія Спольська і Божена Іванусів. До них пізніше прилучилися: Михайло Ляхович, Михайло Гуцман, Надя Ляхович, Стефан Солонинка і Тая Лепка, а референтом до Управи Централі ССУК є Христя Вінтоняк. Комісія перевела збіркові акції, зверталася до українських парафій Торонта і околиць за спонзорами, писала

звернення до різних урядів та урядових чинників щоб допомогли українцям з колишньої Югославії. В 1993 році Комісія зверталася до міністрів федерального уряду Канади, Президента України Леоніда Кравчука і Амбасадора України в Канаді Левка Лукьяненка. У 1993 р. голова філії ССУК-Едмонтон, Василь Дячук, відвідав урядові чинники в Оттаві в справі прискіпшення приїзду українських біженців до Канади. У вересні 1995 року надіслав листа до Віце Прем'єра України Івана Ф. Кураса, який займався справами колишньої Югославії, з проханням поцікавитися долею українців, котрі знаходяться під загрозою насильного виселення з їхніх домів у Боснії. Через Уряд України були вислані листи також до амбасадора України в Канаді Віктора Батюка, до амбасадора України у Сербії Вадима В. Примаченка, до Світової Ради Суспільної Служби СКУ та до Централі КУК. У 1995 році члени Комісії організували музично-літературний вечір під назвою В слід за журавлями у Торонту а на весні 1996 року у Хамілтоні. На Різдво 1996 року члени Комісії ішли з колядою а зібрані гроші надсилали до Боснії. У червні 1996 року мали акцію допомоги Йосифу Стефанюку з Сараєва, який як воїн Армії Боснії та Герцеговини став тяжким інвалідом під час війни.

Щоб українці з Боснії, Хорватії і Воєводини були краще інформовані, отримували відомості про свою групу розсіяну майже по цілому світі, член Комісії Михайло Ляхович з 1 квітня 1997 року випускає ВІСНИК українців з колишньої Югославії.

Крім ініціативи заснування наперед згадуваної Комісії, Антон Грубий минулого року організував і пікнік українців з колишньої Югославії. В цьому йому допомогли Володимир Семчешин, також бізнесмен походженням з Боснії, з 1958 року у Канаді, а з новоприбулих Михайло Гуцман і Михайло Ляхович. Цих два останніх взяли на себе організацію цьогорічного пікніку.

Другий по черзі пікнік українців з Боснії и Воєводини відбувся 8 червня у парку Спільки Української Молоді біля Торонта. На пікнік зібралося, імовірно через непевну погоду, коло 90 людей з Торонта, Хамільтона, Гвелфа, Скарборо і Етобіко, що менше ніж минулого року. Проте з аспекту якості цьогорічний пікнік був багатіший на зміст. Пікнік почав у полудне. Після смачного у природі обіду присутніх привітав Михайло Ляхович, а у каплиці о. Зиновій Дідух відслужив панахиду за всі українські жертви у Хорватії і Боснії. Перед вечір колишній член оркестри КМТ і Тараса Шевченка з Бая Луки Іван Гимон і Михайло Ляхович КМТ Коломийка з Сремської Митровиці виконали музичну програму. Нові і старі українці з Боснії, Хорватії і Воєводини товаришували, розмовляли про своє колишнє і сьогоднішнє життя та насолоджувалися красою природи в парку. Так було все до 9 години вечора, коли всі розійшлися з бажанням більше зустрітися.

Богдан Ліські

Сестрі Наталя і Катарина Ляхович, биженці з Вуковару в Торонто

Долі біженців

Перший боснійський українець доктор наук у Теннесію (ЗСА)

Війна яка почала на просторі Боснії в квітні 1992. і тривала до грудня 1995. року істотно впливала на зміну, життя тамтехніх українців. Вони як релігійна і національна меншість з коло 3.500 прибічників були невинувато протягом три роки і вісім місяців оточені ненавистю, терпіли різні утиски, занавали людских і матеріяльних втрат - через шо їх 2/3 було змушено висилитися. Нині боснійські українці розсіяні по багато держав світу. Найбільше їх є в Канаді (Торонто, Едмонтон) і Хорватії (Загреб), менші групки у Австрії, Італії, Франції, Швайцарії, Німеччині (Мюнхен), Аустралії, Україні, а декілька гра долі привезла и у ЗСА.

Вихид із війною охопленою Боснії, не ураховуючи всі втрати, представяв українцям в ті часи шасливе рішення. Проте, з тим, вони всіх проблем не позбулися. Зустріч з новим середовищем, новий не завидний суспільний стан, незнання мови, забезпечення найменш плаченою фізичною роботою, бідність і безвість коло статусу перебування приніс також низку змін і трудношів. Немало тих, окремо в містах де не було українських громад і церкви, шо дезорентувалися і вдалися в рознач. Тільки рідким одинокам успіло вирватися і наперекір всього зараз утворити образ свого майбуття та до тепер шось досягти.

Один з таких боснійських українців 9. серпня 1996. року в універзitetі у Ноксвілу присуджений ступеннем доктора наук. Це Мілько Бобрик, який чотири роки тому прибув до ЗСА.

Мілько Бобрик народжений в Новій Тополі коло Боснійскої Градишки 1954. року. Ще як гімназист він показував відмінні результати, окремо, з математики і фізики. Одержав диплом Електротехнічного факультету банялуцького університету 1976 а 1981 року став кандидатом наук. Працював 13 років у фірмі RUDI ČAJAVEC у Баня Луці де виділявся як успішний інженер, директор і ділова людина. Від 1989 до 1992 року працював як асистент у Електротехнічному факультеті і тут розпочав працю на докторату. Крім того, він був активним у банялуцькому українському КМТ ім. Тараса Шевченка. Грав у оркестрі від 1974 року, співав у хорі і чоловічому октеті а у 1982 році був головою товариства. В тей час товариство знатно розвивалося. Користаючи свої ділові звязки він

організував успішне літнє турне членів КМТ ім. Тарса Шевченка по різних готелях на побережжю Адриатичного моря, де вони дали багато концертів перед домашніми і іноземними туристами.

Також, у приватному житті він досяг завдяки наполегливій праці до початку війни багато. Одружений від 1977, 1979 народився син, а щодо тодішніх югославських можливостей він був добре матеріально заможний. Проте, за короткий час, коли почала війна, це останнє пропало. З дружиною і тринадцятирічним сином рушив в невідоме. Через Македонію, Болгарію, Польщу і Німеччину прибув у Ноксвіл у Тенесію де від раніше жив його стрий, електроінженер Петро Бобрик. Живучи тут у підвалних приміщеннях з скромними прибутками він завдяки сталевій волі почав інтенсивно учитися англійської мови та уписав докторські студії у **The University of Tennessee**. Не було легко. Проблемів на всі сторони. Але, Мілько наполегливо учився і свою працю коронував успіхом. 10. липня 1966 року він захистив дисертацію на тему **Poluphonic Music Segmentation Using Wavelet Based Tree-Structured Filter Banks with Improved Time-Frequency Resolution**.

Своїм прикладом др. Мілько Бобрик іншим боснійським українцям показав що і в нових умовах можна успіти з сильною волею і багато праці. Його від імені тутешніх боснійських українців поздоровяємо і бажаємо щоб знайшов добру роботу. На кінці додаймо, що він пятий доктор наук за сторічне життя маленької української групи з Боснії. Перед ним стали докторами: Др Євген Біленький (права), др. Петро Гимон (електроніки), др. Мирослав Бобрик (машинобудування) і Павло Бобрик (електроніки).